

การศึกษาความเข้าใจทางจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
กรุงเทพมหานคร

นางสาว ฉันทนี กุมไสลิต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-579-283-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017104 i17281702

A STUDY OF ETHIC UNDERSTANDING OF UPPER SECONDARY SCHOOL STUDENTS,
BANGKOK METROPOLIS

Miss Chantaneer Toomkosita

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements.

for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-283-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาความเข้าใจทางจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
กรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาว จันทน์ ทุมไชสีต

ภาควิชา

มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย พานิช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิบุลศรี วาสนสมสิทธิ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย พานิช)

.....กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ยุพิน นิธิธกุล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ก่องแก้ว เจริญอักษร)

จันทน์ ทุมโฮสิต : การศึกษาความเข้าใจทางจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
กรุงเทพมหานคร (A STUDY OF ETHIC UNDERSTANDING OF UPPER SECONDARY
SCHOOL STUDENTS, BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.วลัย พานิช,
106 หน้า. ISBN 974-579-283-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเข้าใจทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามความเข้าใจทางจริยธรรม จำนวน 1 ชุด และส่ง
ไปยังนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 576 คน จากโรงเรียนรัฐบาล 16 แห่ง ในกรุงเทพมหานคร
โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นหลายชั้นตอน ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X})
ข้อค้นพบคือ

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความเข้าใจทางจริยธรรมสูง 4 ด้าน คือ ความรับผิดชอบต่อสังคม ความมีวินัย การประหยัด การไม่เบียดเบียนและก่อความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น และมีความเข้าใจทางจริยธรรมปานกลาง 8 ด้าน คือ ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญูทักท้วงที่ความเสียหาย การสร้างความสำเร็จในชีวิตของตนเอง การเคารพความคิดเห็นของตนเองและผู้อื่น กล่าวทำความดี ต่อต้านความไม่ดี และความอดทน

2. เมื่อแยกตามระดับชั้น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 มีความเข้าใจทางจริยธรรมสูง 4 ด้านเหมือนกัน คือ ความรับผิดชอบต่อสังคม ความมีวินัย การประหยัด การไม่เบียดเบียนและก่อความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น ยกเว้นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความเข้าใจทางจริยธรรมต่ำด้านการเคารพความคิดเห็นของตนเองและผู้อื่น

ภาควิชา มัธยมศึกษา
สาขาวิชา การสอนสังคมศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ จันทน์ ทุมโฮสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา R. M. S.

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

CHANTANEE TOOMKOSITA : A STUDY OF ETHIC UNDERSTANDING OF UPPER
SECONDARY SCHOOL STUDENTS, BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR :
ASST.PROF. WALAI PANICH, Ph.D. 106 PP. ISBN 974-579-283-7

The purpose of this research was to study the ethic understanding of upper secondary school students in Bangkok Metropolis. The researcher constructed a set of test on ethic understanding which was sent to 576 upper secondary school students who were selected by multi-stage stratified random sampling from 16 government schools in Bangkok Metropolis. The obtained data were analyzed by means of arithmetic mean. The findings were as follows:

1. The upper secondary school students had high ethic understanding in four aspects: social responsibility, discipline, economy and harmlessness and the upper secondary school students had average ethic understanding on eight aspects: self responsibility, honesty, gratefulness, generosity, engaging for their own accomplishment, respect for their own opinion and the other person's opinion, courage for good deed-resistance against bad deed, and tolerance.

2. The students in Mathayom Suksa 4, 5 and 6 had high ethic understanding in four aspects: social responsibility, discipline, economy and harmlessness but only Mathayom Suksa 4 students had low ethic understanding on respect for their own opinion and the other person's opinion.

ภาควิชา มัธยมศึกษา
สาขาวิชา สังคมศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ *พิมพ์ อรุณรัตน์*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Walai Panich*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับคำแนะนำและช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วลัย พาณิช อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิบลศรี วาสนสมลสิทธิ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ศาสตราจารย์ ยุพิน นิธิรุกส ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ก่องแก้ว เจริญอักษร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ตรวจสอบแบบสอบถามความเข้าใจทางจริยธรรม

ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ พี่ ๆ ทุกคนของผู้วิจัย ที่ช่วยเหลือให้กำลังใจและให้การสนับสนุนด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณ ท่านผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา คณาจารย์โรงเรียนเบญจมราชาลัย ที่ให้การสนับสนุนด้วยดี

ขอขอบคุณ พี่ เพื่อน น้อง ที่ได้ให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ และขอขอบคุณ บัณฑิตวิทยาลัย ที่ให้ทุนสนับสนุนบางส่วน

ขอขอบคุณ โรงเรียนและนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ที่ได้ให้ความรัก ความเข้าใจ ความห่วงใยแก่ผู้วิจัยตลอดมา

จันทน์ ทุมไธสิต

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
เอกสารบทความต่าง ๆ เกี่ยวกับจริยธรรม.....	6
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม.....	35
งานวิจัยในประเทศ.....	35
งานวิจัยต่างประเทศ.....	42
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	57
บรรณานุกรม.....	62
ภาคผนวก.....	74
ประวัติผู้เขียน.....	106

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ร้อยละของจำนวนนักเรียนแยกตามระดับชั้น.....	52
2	คะแนนเฉลี่ยความเข้าใจทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย กรุงเทพมหานคร.....	54